

Protocol de detecció i intervenció en el consum de drogues en menors d'edat escolaritzats a l'institut Montbui

Ajuntament de Santa Margarida de Montbui

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Juny 2017

Estudi elaborat per encàrrec i amb la col·laboració de

**Ajuntament
de Santa Margarida
de Montbui**

Catàleg 2016. 16/Y/227025

Direcció i execució tècnica

Núria Garcia

Subsecció de projectes i programes

Secció de recursos per a la infància i les famílies

Servei de Suport de programes socials

Gerència de Serveis de Benestar Social

Diputació de Barcelona

Professionals participants

Joan Cantos , Servei de Benestar Social de l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui

Montse Forn, Servei d'Educació de l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui

Gemma Orriols, Servei d'Educació de l'Ajuntament de Santa Margarida de Montbui

Montserrat Costa, Directora INS Montbui

Vanesa Bases, Cap d'Estudis INS Montbui

Dolors Peláez, Psicopedagoga INS Montbui

Elvira Àvila, Coordinadora PFI INS Montbui

Maria Argilés, ORC Mossos d'Esquadra Anoia

Jose Andrés Gonzalez, Policia Local de Santa Margarida de Montbui

Alexis Andreu, Centre d'atenció i seguiment de drogodependències Igualada

Eva Roset, Servei de prevenció de drogodependències Consell Comarcal Anoia

Joan Beumala, Centre de salut mental infanto-juvenil

Susana Campo, Infermera salut i escola CAP Montbui

ÍNDEX

1. Presentació i justificació del protocol	2
2. Marc conceptual de referència	4
3. Circuit del protocol	15
4. Criteris d'activació del protocol	16
4.1. Circuit consensuat en un supòsit d'INTOXICACIÓ AGUDA	16
4.2. Circuit consensuat supòsit de SOSPITA DE CONSUM	17
4.3. Circuit consensuat en un supòsit de CONSUM O TINENÇA..	18
4.4. Circuit consensuat en un supòsit de TRÀFIC I/O PROMOURE EL CONSUM.....	20
4.5. Pla de treball.....	21
5. Marc legal relatiu a la prevenció en drogodependències en els centres escolars.....	23
6. Annexes	26
ANNEX 1. Mapa de recursos del territori.....	26
ANNEX 2. Fitxa de notificació	27
ANNEX 3. Model primera entrevista amb l'alumne/a	28
ANNEX 4. Model segona entrevista amb l'alumne/a.....	30
7. Bibliografia.....	35

1. Presentació i justificació del protocol.

Aquest protocol s'emmarca dins la voluntat de la Regidoria d'Educació, de Joventut i Serveis Socials per realitzar accions dins el municipi per la prevenció del consum de drogues en menors d'edat, i específicament dins l'INS Montbui.

Igualment s'enllaça dins les accions de coordinació i col·laboració emmarcats dins els objectius del Pla de Prevenció del Consum de Drogues de l'Anoia; que són:

1. Reduir la prevalença del consum a l'Anoia.
2. Minimitzar el dany associat al consum.
3. Evitar un inici precoç de consum de substàncies.
4. Reduir riscos i efectes adversos sanitaris i psicosocials per als consumidors/es experimentals, ocasionals i habituals.
5. Detectar de forma precoç i derivar adientment cap als serveis necessaris per a una actuació posterior.
6. Compartir i donar a conèixer a tothom els recursos disponibles dins i fora de la comarca.
7. Impulsar un treball en xarxa comarcal per millorar la resposta a la problemàtica.

Per aquest motiu es constitueix una comissió de treball que s'ha reunit en sessions de treball i ha acordat les bases del següent document. Aquesta comissió tècnica ha estat composta per:

- Núria García, Tècnica Subsecció de Projectes i Programes. Àrea d'atenció a les persones. SPOTT, Diputació de Barcelona.
- Jose Andrés Gonzalez, Cap de la Policia Local Santa Margarida de Montbui.
- Maria Argilés, Oficina de Relació amb la Comunitat dels Mossos d'Esquadra de l'Anoia.
- Eva Roset, Tècnica comarcal de prevenció de drogodependències.
- Susanna Campo, Infermera pediatria CAP Montbui.
- Montserrat Costa, Directora INS Montbui.
- Vanesa Mases, Cap d'Estudis INS Montbui.
- Elvira Àvila, Coordinadora PFI INS Montbui.
- Dolors Peláez, psicopedagoga INS Montbui.
- Joan Cantos, Educador Social Serveis Socials Ajuntament Santa Margarida Montbui.
- Alexis Andreu, Coordinador CASD Igualada.
- Raquel Martínez, Psicòloga coordinadora de l'Hospital de dia del CSMIJ.
- Montse Forn, Tècnica d'educació Ajuntament Santa Margarida Montbui.
- Gemma Orriols, Tècnica d'educació Ajuntament Santa Margarida Montbui.

Objectius del protocol de detecció i intervenció

L'objectiu general d'aquest protocol és que sigui una eina eficaç que permeti definir un únic circuit des de que es detecta un cas de consum fins que s'intervé amb el/la menor.

Aquest circuit ha estat consensuat per tots els agents i serveis implicats del municipi de Santa Margarida de Montbui.

Els objectius inicials que ens vàrem plantejar a l'hora d'iniciar el procés de disseny d'aquest document foren els de:

- Dissenyar entre tots els agents implicats i posar en marxa un circuit d'intervenció que permeti detectar, prevenir i actuar davant possibles consums per part dels alumnes de l'institut Montbui.
- Crear i consensuar les pautes d'actuació dels diferents professionals i serveis.
- Coordinar les pautes d'actuació dels professionals en matèria de detecció, intervenció i/o derivació als joves que estan fent ús de substàncies.
- Oferir a l'alumne possible consumidor una intervenció preventiva, educativa i/o terapèutica segons la seva situació personal de consum.
- Dotar d'eines metodològiques als professionals i serveis que participin del protocol, perquè puguin oferir una atenció adaptada a les necessitats de l'alumne, la família i l'entorn.

Objectius específics del Protocol

- **Definir les característiques del fenomen sobre el qual actua.** El protocol és una eina de treball que ha de ser clara i eficaç. El primer que requereix és una definició acurada i operativa del fenomen sobre el que actua i de les situacions que motiven la seva utilització.

- **Identificar el conjunt d'agents i serveis que hi estan implicats i definir les seves funcions i competències.** El protocol determina quins recursos i quines persones estan implicades en el tractament del fenomen, quines són les seves respectives funcions i responsabilitats i amb quines competències han de comptar per a desenvolupar la seva tasca.

- **Definir les actuacions a seguir en cada situació.** El protocol estableix un procediment de treball coordinat per a les diferents situacions que presenta un fenomen determinat: en primer lloc, determina les actuacions específiques que ha de dur a terme cadascun dels agents implicats, tot definint les pautes concretes i els recursos necessaris per a l'acció. En segon lloc,

estableix un marc temporal que guia tot aquest procés, definint quines són les etapes i els nivells d'actuació en cada moment.

Intervenció

El centre on s'aplicarà el protocol és l'INS Montbui, centre amb 3 línies d' ESO, 2 de Batxillerat i 1 PFI; amb un total de 413 alumnes; el qual participa en el Pla Educatiu d'Entorn de Santa Margarida de Montbui.

Els professionals que faran la detecció dels casos de consum o tinença de drogues són els mateixos educadors dels centres (professors, tutors, equip directiu, conserge o alumnes col·laboradors). Posteriorment, en la fase d'intervenció es treballarà coordinadament amb l'educador social de l'Ajuntament, la tècnica comarcal de prevenció de drogodependències de l'Anoia, els professionals del CAP i també els agents policials (ja sigui de la Policia Local o dels MMEE) si és necessari.

2. Marc conceptual de referència

El protocol de detecció i actuació el que persegueix és detectar precoçment els nois i noies que fan un consum de substàncies i evitar l'aparició de riscos per a la salut de manera que es pugui prevenir un consum problemàtic o dependència i en els casos en que ja hi ha una dependència derivar-los cap a tractament.

Per tant entenem la prevenció com les accions que fem per a que un problema no aparegui o, en el seu defecte, per a disminuir els seus efectes nocius. Prevenir és anticipar-se, avançar-se, actuar per evitar que quelcom que no volem que succeeixi, passi, en el nostre cas, el consum de drogues. Però en els casos en els que ja s'està consumint o realitzant la conducta de risc, prevenir és intentar evitar que el possible problema augmenti o intentar reduir els riscos i/o danys vinculats a la conducta o trastorn.

Hi ha tres nivells de prevenció:

- **La Prevenció universal** és la prevenció més general. Té com a objectiu potenciar els factors de protecció fomentant les actituds i els hàbits saludables. S'adrecen a tota la població en general i es desenvolupen principalment en el marc escolar, en el de les famílies i en el del lleure.

- **La Prevenció selectiva** és aquella adreçada a grups de risc o subgrups de la població general que estan sotmesos a factors de risc associats al consum de drogues (Ex: fills de pares consumidors, famílies disfuncionals, etc.).
- **La Prevenció indicada** va dirigida a aquelles persones que ja han iniciat el consum i presenten signes inicials de problemes greus associats al consum de substàncies i problemes de conducta.

Tipus de consum que poden fer els alumnes:

NO CONSUM	Mai ha consumit una droga.
CONSUM EXPERIMENTAL	Ha tastat alguna substància alguna o algunes vegades. Busca conèixer els efectes de la droga.
CONSUM ESPORÀDIC	Consum poc freqüent o irregular, generalment habitual en ocasions especials (festes, sortides, caps de setmana) o quan es presenta l'oportunitat.
CONSUM HABITUAL	El consum segueix un patró previst, que pot ser mes o menys freqüent. Busca els efectes de les drogues i té la necessitat de consumir. Hi ha una dependència psicològica. Generalment té la sensació de controlar el consum.
DEPENDÈNCIA	Generalment el consum és regular i generalment freqüent. Experimenta dependència física i/o psíquica. Pot reconèixer o no que el consum està fora del seu control. El consum continua malgrat les conseqüències negatives.

Per tal d'entendre i comprendre les relacions que cada individu manté amb les drogues s'han definit diferents patrons de consum:

1.-Consums experimentals: consums que corresponen a les situacions de contacte inicial amb una o varies substàncies, que no té per què ser repetit. Les motivacions en aquest estadi d'experimentació solen ser:

- Curiositat
- Pressió del grup d'iguals
- Atracció per allò prohibit i pel risc i cerca de sensacions.

Indicadors: Sovint l'individu desconeix els efectes de la substància i el seu consum es realitza en el marc d'un grup que convida a provar-la.

2.-Consums ocasionals: correspon a l'ús intermitent de les substàncies sense cap periodicitat fixa i amb llargues temporades d'abstinència.

Les motivacions principals solen ser:

- Facilitar la comunicació
- Buscar el plaer o relaxació, etc.
- Transgredir les normes.

Indicadors: Sovint l'individu continua consumint la substància en grup. Tot i que podria estar efectuant les mateixes activitats sense consumir, ja coneix quins són els seus efectes i per aquest motiu les consumeix

3.- Consums habituals: suposa una utilització freqüent de la droga. Segons la substància consumida, la freqüència de consum, les característiques de la persona, l'entorn, etc., aquest consum pot portar al consum d'altres substàncies.

Les motivacions principals solen ser:

- Intensificar sensacions de plaer
- Per pertànyer a un grup i ser reconegut per aquest
- Per mitigar la soledat, l'avorriment, l'ansietat, etc.
- Reafirmar la seva independència o el rebuig envers la societat.
- Per reduir la gana, el fred o el cansament.

Indicadors: Sovint la persona amplia les situacions en les que utilitza les drogues. Aquestes s'utilitzen tant en el consum individual com en grup. Els seus efectes són perfectament coneguts i buscats. Com que encara no ha perdut el control sobre la seva conducta, manifesta poder abandonar l'hàbit en cas de proposar-s'ho.

4.- **Consums compulsius o drogodependents:** la persona necessita la substància i tota la seva vida gira al voltant d'aquesta tot i les complicacions que li comporta aquest consum.

Indicadors:

- S'utilitza la substància en quantitats majors o per períodes de temps més llargs del que la persona pretenia en un principi.
- Pren consciència de les dificultats de controlar l'ús de la droga.
- Gran part del temps s'utilitza en activitats relacionades amb l'obtenció de la substància i el seu consum.
- Intoxicació freqüent o símptomes d'abstinència quan la persona està desenvolupant les seves tasques obligatòries.
- Reducció considerable o abandó d'activitats socials, laborals o recreatives.
- Ús de la substància tot i la consciència dels problemes que aquest consum està causant.
- Freqüentment tolerància.
- Es recorre al consum per evitar simptomatologia d'abstinència.

Factors de risc i factors de protecció:

Els **Factors de risc** són atributs o característiques individuals, situacions o contextos ambientals que incrementen la probabilitat de consumir o abusar de les drogues.

Els **Factors de protecció** són atributs o característiques individuals, situacions o contextos ambientals que inhibeixen, redueixen o atenuen la probabilitat de consumir o abusar de les drogues.

CLASSIFICACIONS DELS FACTORS DE RISC I PROTECCIÓ

Existeixen diferents classificacions dels factors de risc i protecció, malgrat això, totes elles inclouen factors: individuals, familiars i socials. El que les diferencia és el fet de desglossar els factors en altres subclassificacions.

Factors Individuals

Factors de risc	Factors de protecció
<ul style="list-style-type: none"> - Poca autonomia en la presa de decisions - Dificultat per assumir responsabilitats - Baixa autoestima - Absència de normes i límits - Absència d'adults que recolzin - Actitud evasiva davant problemes/conflictes - Patologia psiquiàtrica - Incapacitat d'autocontrol: Impulsivitat, baixa tolerància a la frustració, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tolerància a la frustració - Disponibilitat d'adults que recolzin - Concepte de sí mateix positiu - Autonomia d'acord amb l'edat - Normes i límits clars i internalitzats - Capacitat de reconèixer i expressar sentiments - Habilitats socials - Responsabilitat - Autocontrol emocional i de la conducta - Tenir objectius personals i projecte de vida, etc.

Factors Familiars

Factors de risc	Factors de protecció
<ul style="list-style-type: none"> - Actituds i comportaments permissius i/o positius davant les drogues. - Pèrdua de rols de les figures d'autoritat: manca de límits i normes clares. - Incoherència :Excessiva exigència en alguns aspectes i molta tolerància en altres. - Excés de protecció; disciplina severa. - Antecedents familiars de consum de drogues ,etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Límits i normes clares. - Actituds i comportaments contraris al consum de drogues; rebuig a les conductes de risc. - Rols clars i presència de figures d'autoritat. - Control adequat sobre les conductes. - Vincles afectius i comunicació positiva. - Adequat estil de resolució de conflictes (no violent, agressiu..), etc.

Factors Socials: Grup d'iguals

Factors de risc	Factors de protecció
<ul style="list-style-type: none">- Excessiva dependència del grup.- Inclusió en grups tendents a la transgressió i actituds positives al consum.- Dificultat per establir relacions personals.- Dificultat per identificar-se amb altres grups no relacionats amb el consum.- Escàs desenvolupament d'habilitats socials etc.	<ul style="list-style-type: none">- Capacitat crítica i desenvolupament del propi criteri.- Presa de decisions personals.- Inclusió en grups amb absència de conductes desadaptatives.- Model d'amics no consumidors.- Participació en grups de caràcter positiu (associacions, clubs esportius..).- Xarxa àmplia d'amics.- Competència social per les relacions personals.- Desenvolupament adequat de les habilitats socials, etc.

Factors Socials: Escolars

Factors de risc	Factors de protecció
<ul style="list-style-type: none">- Absentisme- Fracàs escolar- Existència d'un clima escolar negatiu o violent, etc.	<ul style="list-style-type: none">- Vincles afectius positius amb el professorat- Suport per part de l'escola- Regles de conducta clares- Participació de l'alumnat en les tasques i decisions escolars, etc.

Factors Socials: Oci i temps lliure

Factors de risc	Factors de protecció
<ul style="list-style-type: none">- No estructurat.- Implantació del model d'ocupació del temps lliure: diversió associada al consum de drogues i alcohol.- Pautes culturals de diversió associades al descontrol.- Escasses alternatives d'ús del temps, etc.	<ul style="list-style-type: none">- Organitzat.- Afeccions diverses.- Accés a activitats i recursos positius per l'oci i altres activitats informals.- Actitud crítica davant el model d'ocupació d'oci.- Absència d'associació: diversió = consum de drogues.- Inquietud cultural, esportiva, recreativa, etc.

Factors Socials: Entorn social general

Factors de risc	Factors de protecció
<ul style="list-style-type: none">- Situació socioeconòmica precària.- Problemes d'integració o inclusió social.- Absència de recolzament social, pocs recursos comunitaris.- Degradació de la zona (barris conflictius).- Fàcil accés a les substàncies i al tràfic de drogues, etc.	<ul style="list-style-type: none">- Organització social adequada.- Cohesió social en el barri.- Relacions positives amb els veïns.- Recursos comunitaris suficients per l'adolescent, coneixement i fàcil accés a aquests.- Dificultat d'accés a les substàncies.- Integració i inclusió social, etc.

Conductes de risc.

Són actuacions repetides i fora d'uns límits que poden comprometre el desenvolupament psicosocial normal amb repercussions perjudicials per a la vida actual o futura.

Sovint algunes conductes de risc del jove son reactives i una manifestació del seu camí cap a la autonomia i la independència. En les conductes de risc existeix consciència del perill que es corre però guanya el sentiment d' invulnerabilitat.

Situacions de risc

Són aquelles circumstàncies que representen un risc per a tota la comunitat o grup social.

Quan relacionem el nivell de consum i altres factors psicosocials podem diferenciar tres **tipus de situacions** diferenciades al circuit d'actuació:

Cas de consum experimental, o ocasional Amb factors de risc psicosocials	- Presència de factors de risc personals, ambientals i socials. - Consum experimental/espòrdic. - Consums habituals. - Alguns problemes relacionats amb el seu consum. - Afectació lleu/moderada del seu nivell d'adaptació.
Cas de consum experimental, o ocasional Sense altres factors de risc psicosocials	- Consum experimental/espòrdic. - Consums habituals. - Alguns problemes relacionats amb el seu consum. - Afectació lleu/moderada del seu nivell d'adaptació. - Absència d'altres factors de risc personals, socials o ambientals. - Possible presència de factors de protecció.
Cas de consum problemàtic o dependència Amb/Sense altres factors de risc psicosocials	- Consum habitual/dependència. - Absència/presència d'altres factors de risc. - Presència de problemes relacionats amb el seu consum. - Afectació moderada/greu del seu nivell d'adaptació.

Indicadors d'alerta o sospita de consum que poden servir com a orientació per la detecció de casos en aquest protocol:¹

- Disminució del rendiment escolar o abandonament dels estudis
- Absentisme escolar
- Canvi de grup d'amics
- Resistència a la disciplina a casa i a l'escola
- Empitjorament de les relacions amb professors i pares
- Actitud negativista i augment de la irritabilitat
- Aïllament físic
- Disminució de la comunicació verbal i afectiva
- Abandonament de les aficions i interessos
- Canvis bruscos d'humor

¹ Cal tenir present que aquests indicadors són habituals en l'etapa de l'adolescència. En el cas que detectem en un noi/noia varis d'aquests indicadors, caldrà veure també si detectem varia dels indicadors de consum associats a la substància que es descriuen més endavant.

- Pèrdua de responsabilitat
- Canvi bruscat en la cura i l'aspecte personal
- Pèrdua de pes

També és important fixar-se en les conductes observables i en els **Indicadors de consum** associats a la substància:

<p style="text-align: center;">TABAC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Olor a la roba. • Olor a l'alè. • Tos. • Mastegar xiclets. • Presència d'estrís necessaris per al seu consum (encenedor, paper, filtres, per tabac per embolicar). • Escapades de deu minuts (wc, ...).
<p style="text-align: center;">CÀNNABIS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Olor a la roba. • Olor a l'alè. • Tos. • Parla pastosa, lenta. • Es tracta d'una substància depressora: pupil·les contraïdes, ulls vermells, parpelles caigudes. • Riure incontrolat. Sovint, es modifiquen o intensifiquen les sensacions, i és fàcil veure allò còmic de les coses. • Dificultat per concentrar-se, per seguir el rendiment de la classe (adormir-se). • Agitació, sobretot immediatament després de consumir. • Canvis en l'actitud de la persona (empanament). • Canvis d'amistats. • Canvis en el rendiment escolar (a pitjor). • Presència de materials necessaris per al consum (paper d'enrotllar tabac, pipes,...). • Indicadors com filtres de cigarro, burilles del porro, etc. • Baixades de pressió, possibles marejos,

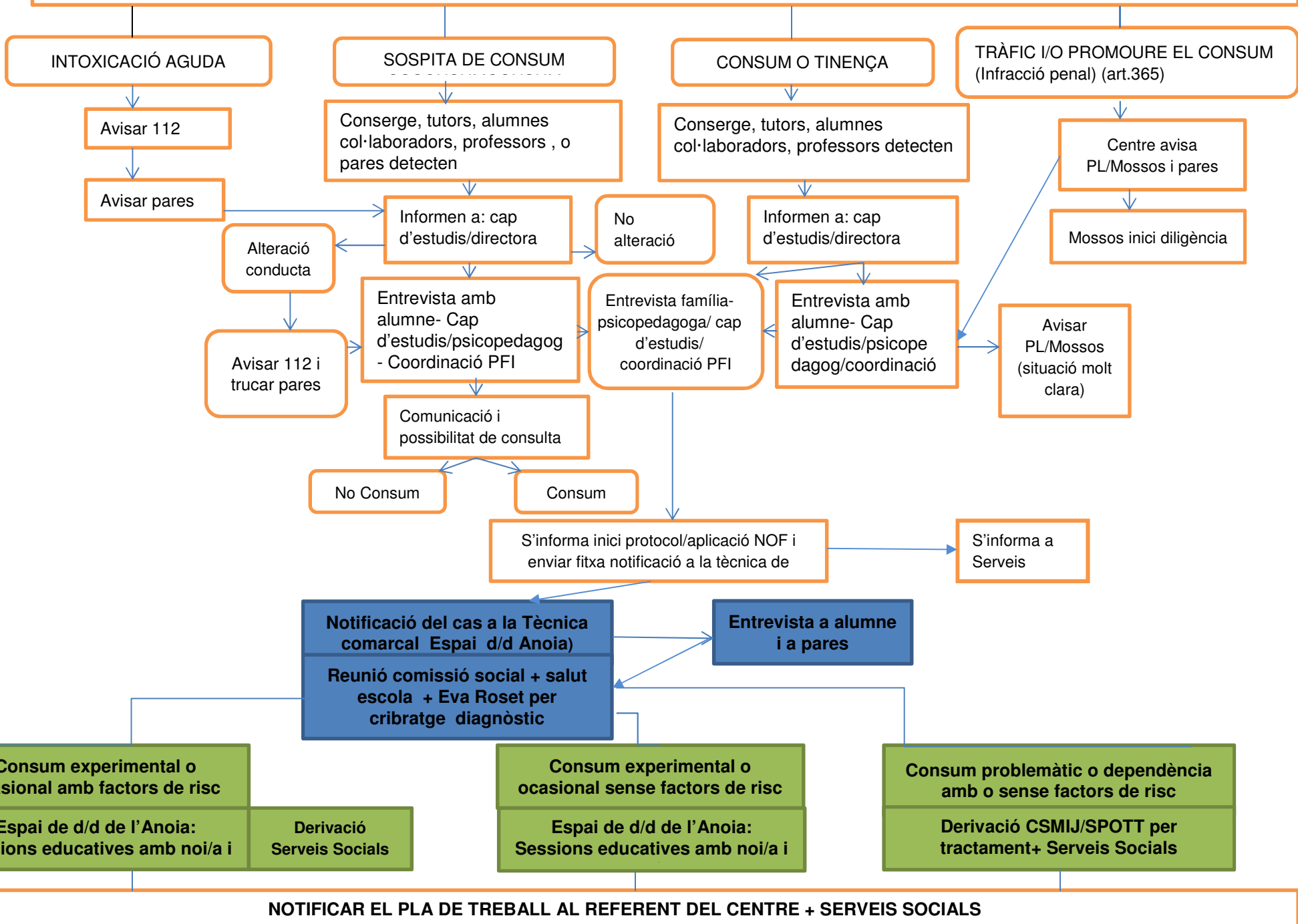
<p style="text-align: center;">CÀNNABIS</p>	<p>pèrdues de coneixement, desmaís,...(pàl·lides, blanques).</p> <ul style="list-style-type: none"> • A dosis elevades poden produir ansietat, paranoies i al·lucinacions. • Augment del temps de reacció. • Disminució dels reflexos. • Disminució de la coordinació dels moviments i del sentit de l'equilibri. • Distorsió del temps i de l'espai. • Diferents percepcions del propi cos i de l'exterior. • Falta d'assistència a l'escola (a primera hora sobretot, a la tarda,...). • Retard a l'entrada de l'IES. • Determinades estètiques.
<p style="text-align: center;">ALCOHOL</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Es tracta d'una substància depressora, per tant, pupil·les contraetes. • Oló a l'alè. • Moviments lents i descoordinats. • Parla pastosa, lenta. • Amb "el punt": eufòria, riure fàcil, exaltació vers l'amistat, seguretat d'un mateix,... • Amb més que el "punt": parla pastosa, somnolència, agressivitat, marejos,... • Augment del temps de reacció. • Disminució dels reflexos. • Disminució de la coordinació dels moviments i del sentit de l'equilibri. • Distorsió del temps i del espai. • Diferents percepcions del propi cos i de l'exterior. • Sobretot es pot detectar en sortides, viatges, colònies, etc.

**COCAÏNA,
SPEED,
AMFETAMINES
(estimulants)**

- Agitació, augment del ritme cardíac.
- Ansietat.
- Tensió muscular.
- Parla continuada, continua, sense interrupcions
- Problemes de concentració i/o d'actitud, sobretot dilluns i dimarts.
- Pèrdua de pes, fruit de les llargues jornades de festa.
- Alteració del ritme natural de la son (mal humor, dificultat per seguir el ritme de la classe, etc).
- Estats d'estimulació alternats amb estats més depressius.
- Problemes econòmics.
- Deliris o al·lucinacions en alguns casos.
- A dosis elevades algunes persones presenten una intensa ansietat, insomni, paranoies i al·lucinacions que poden conduir a un comportament violent; (molt difícil).
- Es tracta d'una substància estimulants, per tant, pupil·les dilatades.
- Disminució de la percepció de perill.
- Facilitat d'aparició de comportaments compulsius i reaccions exagerades.
- En noies, amistats masculines més grans.

3. CIRCUÏT PROTOCOL DETECCIÓ SANTA MARGARIDA DE MONTBUI

INS detecta situació dins del centre, a les immediacions del centre (màxim 30 metres) i fora del recinte en activitats extraescolars i en les pràctiques a l'empresa del PFI

4. Criteris d'activació del protocol

Aquest protocol de detecció té presents els incidents que es puguin donar en relació amb les drogues dins l'INS Montbui i en els voltants fins un màxim de 30 metres; i fora del recinte si es tracta de sortides i en les pràctiques a l'empresa del PFI.

Aquest protocol s'activarà quan es donin els següents supòsits:

1. INTOXICACIÓ AGUDA
2. SOSPITA DE CONSUM.
3. CONSUM O Tinença.
4. TRÀFIC I/O PROMOURE EL CONSUM.

Cadascun d'aquests supòsits té tres nivells o fases d'actuació:

- a) Fase de detecció.
- b) Fase de valoració i diagnòstic.
- c) Fase de derivació.

4.1 Circuit consensuat en un supòsit d'INTOXICACIÓ AGUDA:

1.1. Fase de detecció.

Si un alumne mostra signes evidents d'haver consumit que afecten la seva salut (mareig, baixada de tensió, pèrdua de coneixement...), el centre avisarà al servei d'emergències (112), per tal que aquests vinguin a atendre l'alumne i paral·lelament avisarà els pares o tutors; i informarà al cap d'estudis o directora.

Posteriorment, la direcció / cap d'estudis / psicopedagoga o coordinació PFI farà una primera entrevista amb l'alumne (model en l'annex 3); i amb la família.

A la família se l'informa de l'inici del protocol i de l'aplicació de les NOFC al seu fill.

S'envia fitxa de notificació (Annex 2) a la tècnica de prevenció comarcal i aquesta informa a serveis socials.

1.2. Fase de valoració i diagnòstic.

L'educador social notificarà el cas a la Tècnica comarcal de prevenció de drogodependències a través de la Fitxa de notificació i aquesta farà una entrevista a

l'alumne i als pares. Posteriorment es valorarà el cas en una reunió en la que hi participen: Comissió Social, INS Montbui, Infermera Salut i Escola; i Tècnica comarcal de prevenció de drogodependències per realitzar un cribratge diagnòstic.

1.3. Fase de derivació

1.3.1 Consum experimental o ocasional:

1.3.1.1.- Sense factors de risc psicosocial: Derivació a Espai de Prevenció de Drogodependències de l'Anoia per fer sessions educatives amb el noi/a i família.

1.3.1.2.- Amb factors de risc psicosocial: Derivació a l'espai de Prevenció de Drogodependències de l'Anoia per fer sessions educatives amb el noi/a i família; i derivació a Serveis Socials (Educador Social).

1.3.1.3 Consum problemàtic o amb dependència amb o sense factors de risc: Derivació CSMIJ o SPOTT; i a Serveis Socials per tractament.

Finalment qui fa el tractament notifica el Pla de Treball al referent del centre i també a Serveis Socials.

4.2 Circuit consensuat supòsit de SOSPITA DE CONSUM

2.1. Fase de detecció

En cas que un professor, conserge, o alumne col·laborador tingui la sospita que un alumne ha consumit informarà al cap d' estudis o direcció. Si hi ha alteració de la conducta s'avisarà al Telèfon d' Emergències 112 i es trucarà als pares.

Si no hi ha alteració de la conducta el director / cap d' estudis / psicopedagoga o coordinació PFI farà una primera entrevista a l'alumne (model en l'annex 3) ; i amb la família. Es comunica la incidència a la infermera de salut i escola, obrint la possibilitat que l' alumne pugui fer una consulta amb la infermera.

A la família se l' informa de l' inici del protocol i de l' aplicació de les NOFC al seu fill.

S'envia fitxa de notificació (Annex 2) a l' educador social de Serveis Socials.

2.2. Fase de valoració i diagnòstic

L'educador social notificarà el cas a la Tècnica Comarcal de Prevenció de Drogodependències a través de la Fitxa de notificació . Aquesta farà entrevista amb l'alumne i amb els pares.

Es valorarà el cas a través d' una reunió en la que participen: Comissió Social IES Montbui, Infermera Salut i Escola; i Tècnica prevenció drogodependències per realitzar un cribratge diagnòstic.

2.3. Fase de derivació

2.3.1 Consum experimental o habitual:

2.3.1.1.- Sense factors de risc psicosocial: Derivació a Espai de Prevenció de Drogodependències de l'Anoia per fer sessions educatives amb el noi/a i família.

2.3.1.2.- Amb factors de risc psicosocial: Derivació a Espai de Prevenció de Drogodependències de l'Anoia per fer sessions educatives amb el noi/a i família; i derivació a Serveis Socials (Educador Social).

2.3.1.3 Consum problemàtic o amb dependència amb o sense factors de risc: Derivació CSMIJ quan la demanda és familiar/ SPOTT i a Serveis Socials.

Finalment es notifica el Pla de Treball al referent del centre i també a Serveis Socials en cas de delictes.

4.3 Circuit consensuat en un supòsit de CONSUM O TINENÇA:

3.1. Fase de detecció

En cas que un professor, conserge, tutor o alumne col·laborador vegi que un alumne està consumint dins el centre, a la porta o fins a 30 metres al voltant del centre s'informarà al cap d' estudis / direcció.

Després hi haurà una entrevista del cap d' estudis, psicopedagoga o coordinació PFI amb l'alumne; i s'avisarà a Policia Local o Mossos d' Esquadra quan la situació sigui molt clara de tinença. Posteriorment es tindrà una entrevista amb els pares on s'informarà de l' inici del protocol i aplicació de les NOFC.

S'envia fitxa de notificació a la Tècnica comarcal de prevenció de drogodependències de l'Anoia per comunicar situació.

3.2. Fase de valoració i diagnòstic

L'educador social notificarà el cas a la Tècnica Comarcal de Prevenció de Drogodependències a través de la Fitxa de notificació . Aquesta farà entrevista amb l'alumne i amb els pares.

Es valorarà el cas a través d' una reunió en la que participen: Comissió Social IES Montbui, Infermera Salut i Escola; i Tècnica Comarcal de prevenció drogodependències per realitzar un cribratge diagnòstic.

3 .3. Fase de derivació

3.3.1 Consum experimental o habitual:

3.3.1.1.- Sense factors de risc psicosocial: Derivació a Espai de Prevenció de Drogodependències del Consell Comarcal per fer sessions educatives amb el noi/a i família.

3.3.1.2.- Amb factors de risc psicosocial: Derivació a Espai de Prevenció de Drogodependències del Consell Comarcal per fer sessions educatives amb el noi/a i família; i derivació a Serveis Socials (Educador Social).

3.3.1.3 Consum problemàtic o amb dependència amb o sense factors de risc: Derivació CSMIJ quan la demanda és familiar / SPOTT i a Serveis Socials.

Finalment es notifica el Pla de Treball al referent del centre i també a Serveis Socials en cas de delictes.

4.4 Circuit consensuat en un supòsit de TRÀFIC I/O PROMOURE EL CONSUM.

4.1. Fase de detecció

En cas que els professors, conserge o alumnes col·laboradors vegin que un alumne està traficant o promovent el consum de qualsevol substància tant dins com a l'entorn del centre ho notificaran a direcció i aquesta avisarà la Policia Local o els ME. La Policia Local o els Mossos d'Esquadra notifiquen a la família.

El cap d'estudis, psicopedagoga o coordinació PFI farà una primera entrevista a l'alumne (model a l'annex 2); posteriorment es farà una entrevista amb la família a la qual se l'informarà de l'inici del protocol i aplicació de les NOFC. S'enviarà fitxa de notificació a l'educador social de Serveis Socials per comunicar situació.

4.2. Fase de valoració i diagnòstic

L'educador social notificarà el cas a la Tècnica Comarcal de Prevenció de Drogodependències de l'Anoia a través de la Fitxa de notificació . Aquesta farà entrevista amb l' alumne i amb els pares.

Es valorarà el cas a través d' una reunió en la que participen: Comissió Social IES Montbui, Infermera Salut i Escola; i Tècnica prevenció drogodependències per realitzar un cribratge diagnòstic.

4.3 . Fase de derivació

4.3.1 Consum experimental o habitual:

4.3.1.1.- Sense factors de risc psicosocial: Derivació a Espai de Prevenció de Drogodependències del Consell Comarcal per fer sessions educatives amb el noi/a i família.

4.3.1.2.- Amb factors de risc psicosocial: Derivació a Espai de Prevenció de Drogodependències del Consell Comarcal per fer sessions educatives amb el noi/a i família; i derivació a Serveis Socials (Educador Social).

4.3.1.3.- Consum problemàtic o amb dependència amb o sense factors de risc: Derivació CSMIJ quan la demanda és familiar / SPOTT i a Serveis Socials.

Finalment es notifica el Pla de Treball al referent del centre i també a Serveis Socials en cas de delictes.

4.5 Pla de treball

Una vegada valorats els aspectes de consum i els riscos, podem establir un Pla d'acció educativa envers l'alumne/a o el jove que pot comportar la implicació d'altres recursos escolars o comunitaris.

A continuació, per a facilitar l'aplicació d'aquest protocol, presentem 4 fitxes amb les línies que cal treballar en funció dels patrons de consum detectats i tenint en compte la diversitat i complexitat que comporta el consum de drogues per part dels adolescents.

PLA DE TREBALL A
Consum experimental o ocasional sense altres factors de risc
La intervenció educativa la farà la tècnica de l'espai de drogodependències de l'Anoia tant amb el noi/a com amb la família. La tècnica es podrà desplaçar al Institut Montbui per fer les sessions educatives si s'escau.
Metodologia: Per tal de planificar les sessions educatives que cal fer tant amb els joves com amb les famílies (si s'escau), recomanem l'aplicació de la <i>Guia de continguts de la intervenció educativa en cànnabis</i> de la Diputació de Barcelona.
Treball centrat a: <ul style="list-style-type: none">- Oferir informació sobre les substàncies, els riscos i els danys. Desfer tòpics sobre el consum- Promoure la reflexió crítica envers el consum- Reduir les conseqüències negatives de consum de drogues, especialment referides a l'àmbit acadèmic- Evitar el canvi a un altre tipus de consum i, alhora, disminuir el consum que es fa- Vincular la família en tot el procés (si es considera necessari)
PLA DE TREBALL B
Consum experimental o ocasional amb factors de risc
La intervenció educativa la farà la tècnica de l'espai de drogodependències de l'Anoia tant amb el noi/a com amb la família. La tècnica es podrà desplaçar al Institut Montbui per fer les sessions educatives si s'escau. En paral·lel, l'educador de serveis socials treballarà amb la família l'abordatge social.
Metodologia: Per tal de planificar les sessions educatives que s'han de fer tant amb els joves com amb les famílies, es pot utilitzar la <i>Guia de continguts de la intervenció educativa en cànnabis</i> de la Diputació de Barcelona.

Treball centrat a:

- Oferir informació sobre les substàncies i sobre els riscos i danys.
- Promoure la reflexió crítica envers el consum.
- Reduir les conseqüències negatives del consum de drogues, especialment referides a l'àmbit acadèmic.
- Evitar el canvi a un altre tipus de consum i, alhora, disminuir el consum que es fa.
- Millorar el nivell d'adaptació psicosocial del jove.
- Vincular la família en tot el procés.
- Implicar altres professionals un cop determinats els altres factors de risc.
- Vincular el jove a activitats de lleure (espai jove...).
- Depenent dels factors de risc s'activarà:
- Si es detecten factors de risc per a la salut: CAPS i es detecten factors de risc de tipus psicològic: CSMIJ (menors) o CSMA (majors d'edat). A més, es recomana la coordinació amb l'EAP..

PLA DE TREBALL C

Consum problemàtic o dependència amb o sense factors de risc

Per aquests consums caldrà fer la intervenció amb el centre SPOTT o amb el CSMIJ sempre que el noi/a hi accedeixi i es valori adequat. L'acompanyament des de la tècnica de l'espai de Prevenció fins a la seva vinculació amb l'SPOTT o el CSMIJ s'haurà de definir en coordinació amb el coordinador del protocol.

- Es podran fer algunes sessions d'assessorament i valoració de la situació del jove per decidir si es fa derivació a l'SPOTT o al CSMIJ. A més, es recomana la coordinació amb l'EAP.
- Valorar l'inici d'un pla de tractament.
- Caldrà implicar la família (si és menor d'edat).

Depenent dels factors de risc que hi hagi, s'activarà:

- Acompanyament per a iniciar la derivació i acompanyament a l'SPOTT.
- Caldrà implicar la família (si és menor d'edat).
- Quan es detectin factors de risc social, familiars o relacionals es coordinarà amb serveis socials.
- Quan es detectin factors de risc per a la salut.
- Quan es detectin factors de risc de tipus psicològic, cal que hi intervingui el CSMIJ o centres de salut mental.

En les dues situacions es recomana coordinació amb l'EAP.

5. Marc legal relatiu a la prevenció en drogodependències en els centres escolars

A) En relació a fets que s'escauen en el Centre:

1. Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC), pel que fa als drets i deures de l'alumnat (art. 21), les faltes i sancions relacionades amb la convivència, en concret els actes o la possessió de mitjans o substàncies que puguin ésser perjudicials per a la salut i la incitació a aquests actes (art. 37.1, c), i pel que fa a les funcions de la Direcció del Centre (art. 142).
2. Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, pel que fa al contingut de les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) en relació, entre d'altres, a l'aplicació de mesures correctores i sancionadores de les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat *que no siguin greument perjudicials* i que afectin la convivència (art.19.1, e); pel que fa a les garanties de procediment en la correcció de faltes *greument perjudicials* per a la convivència (art. 25) i pel que fa a procediments de possible participació d'altres òrgans de la comunitat escolar en el funcionament del centre (art. 19.2, a).
3. Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC), pel que fa, entre d'altres, a les mesures per a la promoció de la convivència, resolució de conflictes i mediació en el seu cas, quan les irregularitats comeses per l'alumnat així ho permetin.
4. Decret 155/1994, de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament, pel que fa a les funcions i àmbit d'actuació dels Equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) als Centres escolars.
5. Resolució de 19-6-15 del Departament d'Ensenyament, per la qual s'aproven els Documents per a l'Organització i la Gestió dels Centres per al curs 2015-2016 (i cal entendre, equivalents posteriors):

5.1. Documents per a l'Organització i la Gestió dels centres: Actuacions del Centre en diversos supòsits: entre d'altres, apartats 2.4 "Actuacions de la policia o de la DGAIA" i 2.5 "Presumpta comissió, per part d'alumnes, d'algun tipus de delicte o falta administrativa dins les dependències del Centre",² pel que fa al protocol concret a seguir en Centres que formen el Servei d'Educació de Catalunya (centres públics i centres privats sostinguts amb fons públics).

B) En relació a la protecció a la infància i a l'adolescència:

Ley 26/2015, de 28 de juliol, de modificación del sistema de protección a la infancia i a la adolescència, pel que fa a la protecció del menor per part dels poders públics en la prevenció, detecció i reparació de situacions de risc i a l'obligació de coordinar-se les diferents Administracions i altres entitats públiques o privades (art. 6); a l'obligació de comunicació a l'autoritat competent per part de tota persona o autoritat que, per causa de la seva professió o funció, detecti una situació de maltractament, de risc o de possible desatenció, i a l'obligació de certificació negativa d'antecedents penals per delictes sexuals (art. 7); a la pròpia definició de "situació de risc" (art. 9), i a l'especial protecció de les dades personals dels menors (art. 14).

C) En relació a la tipificació general de faltes administratives i delictes comesos per menors:

1. Ley Orgánica 4/2015, de 30 de marzo, de protección de la seguridad ciudadana, pel que fa a la tipificació de faltes administratives relatives al consum o possessió de drogues tòxiques i altres substàncies (art. 36.16) i el consum de begudes alcohòliques en llocs, vies, establiments o transports públics quant pertorbi greument la tranquil·litat ciutadana. (art. 37.17).
2. Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal, pel que fa a la tipificació de delictes contra la salut pública (art. 359 i ss.).
3. Ley Orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores, pel que fa a l'exigència de responsabilitat penal als majors de 14 anys i menors de 18 anys quan incorren en fets delictius previstos al Código Penal o altres lleis penals especials.

²

(http://educacio.gencat.cat/documents/IPCNormativa/DOIGC/GEST_Actuacions_centres.pdf),

D) En relació a la legislació sectorial sobre substàncies que poden generar dependència, i sobre el tabac.

1. Llei 20/1985, de 25 d juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependències, pel que fa, entre d'altres, a l'especial atenció en què els joves són més vulnerables davant del consum de drogues no institucionalitzades (art. 8 i ss); a la prohibició de venda i consum de begudes alcohòliques en els centres educatius, públics com privats (tret de les Universitats i centres d'ensenyament superior), tant els dedicats a ensenyament reglat com els dedicats a altres ensenyaments (art. 18.2, a); a la prohibició de venda de productes de tabac en els centres d'ensenyament de qualsevol nivell (art. 24.1, b), i al règim sancionador pe aquell Centre o Institució que incompleixi les prohibicions de la llei (art. 45 i ss.)

2. Ley 28/2005, de 26 de diciembre, de medidas sanitarias frente al tabaquismo y reguladora de la venta, el suministro, el consumo y la publicidad de los productos del tabaco, pel que fa a la prohibició de fumar en els centres docents i formatius inclosos els accessos als edificis o vereres circumdants, llevat dels espais a l'aire lliure de centres universitaris i dedicats exclusivament a formació adults (art. 7, d).

6. Annexes

ANNEX 1. Mapa de recursos del territori

Serveis implicats en el protocol:

SERVEI	REFERENT	MAIL	TELÈFON
INS Montbui	Montserrat Costa	mcosta25@xtec.cat	938056059
Infermera Salut i Escola (CAP)	Susana Campo	scampo.cc.ics@gencat.cat	938017300
Servei de Benestar Social -Ajuntament .	Joan Cantos	jcantos@anoia.cat	938040909
Tècnica Prevenció Drogodependències Consell Comarcal Anoia	Eva Roset	evaroset@anoia.cat	679 964 667
Polícia Local de Santa Margarida Montbui	Jose Andrés Gonzalez	montbui.cap.policia@montbui.cat	650300400
Mossos d'Esquadra.	Maria Argilés i Bellet	itpg9113@gencat.cat	675787540
Centre SPOTT de la Diputació de Barcelona	Núria García	garcarn@diba.cat	934022880
Centre Atenció i Seguiment Drogodependències	Alexis Andreu	a.andreu@csa.cat	938075500
Centre Salut Mental Infanto-Juvenil	Joan Beumala	jbeumala@csa.cat	938075550

ANNEX 2. Fitxa de notificació

FITXA DE NOTIFICACIÓ

Centre que Notifica:

Persona de contacte:

Data de Notificació:

DADES DE L'ALUMNE/S

Codi Identificació: (1 (noi), 2 (noia) , edat, 2 primeres lletres del cognoms i del nom)

COMPOSICIÓ FAMILIAR:

CAS INDIVIDUAL:

CURS:

CAS COL·LECTIU:

CURS/OS:

Altres serveis que l'atenen:

Descripció de d'incident que genera la demanda:

Resum de les mesures adoptades prèvies a la notificació i sanció de les NOFC del centre:

ANNEX 3. Model primera entrevista amb l'alumne/a

S'explica el motiu de l'entrevista (preocupació per la persona, pel seu benestar...) aportant dades objectives sobre el consum o sobre les sospites d'aquest consum.

Si s'escau, es recorden les normes de centre, l'entrevista ha de servir també per marcar els límits com a centre.

Intentarem conèixer el tipus de consum, i les motivacions que expressa el jove pel consum.

Intentarem conèixer la seva situació a nivell individual, familiar, escolar, social... i detectar possibles malestars.

Ens situem i expressem en tot moment com un punt de suport per al/la jove.

Dades del/de la jove

Codi Identificació: 1 (noi), 2 (noia), edat, 2 primeres lletres del cognom i del nom

Cas individual

Curs

Cas col·lectiu

Curs/os

Detecció de la situació

Intoxicació lleu

Intoxicació aguda

Sospita de consum

Consum

Tinença

Intercanvi

Venda

Altres problemàtiques: (fracàs escolar, problemes familiars, psicològics...):

Informació facilitada pel/la jove:

En relació a l'incident:

Reconeix l'incident: Sí No

Què manifesta sobre l'incident:

Situació legal: (multes, sancions, mesures alternatives a la sanció administrativa...):

Antecedents:

Situació Actual:

En relació al consum:

Substància: Tabac Cànnabis Alcohol Altres. Quina/es:

Freqüència: Diària Caps de setmana Esporàdic

Quantitat/dosis:

Edat inici consum: _____ On es produeix el consum:

Amb qui es produeix el consum (sol, amics/es, familiars):

Motivacions que exposa el/la jove pel consum:

Consciència problemàtica consum per part del/la jove: Sí No

La família coneix el consum: Sí No

Actitud de la família davant del consum segons el/la jove:

Amb què creu el/la jove que el podem ajudar:

ANNEX 4. Model segona entrevista amb l'alumne/a

Aprofundirem en els temes tractats en la primera entrevista: causes del consum, tipus de consum, detecció de possibles malestars, factors de protecció del jove i del seu entorn, qualitats/talents del jove per tal de vincular-lo a lo social. Acordarem el pla de treball amb el/la jove i arribarem a certs compromisos per part de totes les parts (jove, família, centre educatiu,...). Establirem com farem el seguiment del pla de treball.

Dades del/de la jove

Codi Identificació: 1 (noi), 2 (noia), edat, 2 primeres lletres del cognom i del nom	Data
--	------

Nom i cognom del professional que ha realitzat la primera entrevista:

SITUACIÓ A NIVELL INDIVIDUAL, FAMILIAR, SALUT, ESCOLAR I SOCIAL DE L'ALUMNE/A

FACTORS DE RISC I DE PROTECCIÓ VINCULATS AL CONSUM DE DROGUES:

ÀMBIT FAMILIAR

Nucli de convivència: _____

FACTORS DE RISC	FACTORS DE PROTECCIÓ
☐ Manca de rols d'autoritat, límits i normes clares a casa	☐ Existència d'un bon vincle amb la família
☐ Dificultats en les relacions familiars	☐ Rols clars i presència de figures d'autoritat
☐ Desatenció familiar	☐ Límits i normes clares a casa
☐ Excés de protecció	☐ Vincles emocionals positius i bona comunicació entre pares i fills/es
☐ Incoherències: excessiva exigència en alguns aspectes i molta tolerància en altres	☐ Actituds i comportaments contraris al consum de drogues; rebuig a les conductes de risc
☐ Actituds i comportaments permissius i/o positius davant les drogues	☐ Control adequat sobre les conductes
☐ Antecedents familiars de consum de drogues	☐ Estil adequat de resolució de conflictes
☐ Vivència d'esdeveniments pertorbadors (mort d'algun familiar, separacions...)	☐ Existència d'adults o referents que donin suport
☐ Absència d'adults que donin suport	☐ Altres:
☐ Altres:	

ÀMBIT INDIVIDUAL

FACTORS DE RISC	FACTORS DE PROTECCIÓ
☐ Baixa autoestima	☐ Concepte positiu d'un/a mateix
☐ Baixa tolerància a la frustració	☐ Normes i límits clars interioritzats
☐ Poc autocontrol. Impulsivitat.	☐ Tolerància a la frustració
☐ Absència de normes i límits	☐ Autonomia d'acord amb l'edat
☐ Dificultat per assumir responsabilitats	☐ Capacitat de reconèixer i expressar sentim.
☐ Actitud evasiva davant dels problemes/conflictes	☐ Responsabilitat
☐ Altres:	☐ Autocontrol emocional i de la conducta
	☐ Tenir objectius personals i projecte de vida
	☐ Altres:

ÀMBIT SALUT

FACTORS DE RISC	FACTORS DE PROTECCIÓ
☐ Presència de malaltia mèdica incompatible amb el consum de drogues	☐ Inexistència de malaltia mèdica
☐ Medicació	☐ Altres:
☐ Altres:	

ÀMBIT SOCIAL: ESCOLAR

FACTORS DE RISC	FACTORS DE PROTECCIÓ
☐ Absentisme escolar	☐ Vincle positiu amb l'escola (bones relacions amb el professorat, assistència...).
☐ Fracàs escolar	☐ Relacions positives amb els altres companys/es de classe/escola
☐ Existència d'un clima escolar negatiu, violent, etc.	☐ Regles de conducta clares
☐ Assetjament escolar (agressions, rebuig...)	

- Problemes de comportament, agressivitat
- Evasió, passivitat a l'aula i escola
- Altres:

- Suport per part de l'escola
- Participació en les tasques i decisions escolars
- Altres:

ÀMBIT SOCIAL: GRUP D'AMICS/ES

FACTORS DE RISC

- Excessiva dependència del grup
- Inclusió en grups que tendeixen a la transgressió i amb actituds positives cap al consum
- Relacionar-se o freqüentar ambients de consum
- Canvi d'amistats relacionada amb el consum de drogues
- Escàs desenvolupament d'habilitats socials
- Dificultats per establir relacions personals
- Altres:

FACTORS DE PROTECCIÓ

- Capacitat crítica i desenvolupament del propi criteri
- Presa de decisions personals
- Inclusió en grups amb absència de conductes problemàtiques
- Model d'amics no consumidors
- Participació en grups de caràcter positiu (associacions, clubs esportius...)
- Xarxa àmplia d'amics/es
- Competència social per a les relacions personals
- Desenvolupament adequat de les habilitats socials
- Altres:

ÀMBIT SOCIAL: OCI I TEMPS LLIURE

FACTORS DE RISC

- Diversió associada al consum de drogues.
- Pautes culturals associades al "descontrol"
- Escassetat o falta d'aficions, d'alternatives d'ús del temps
- Altres:

FACTORS DE PROTECCIÓ

- Aficions diverses
- Accés a activitats i recursos positius per a l'oci i altres activitats informals
- Absència d'associació diversió = consum de drogues

Inquietud cultural, esportiva, recreativa...

Altres:

VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ

VALORACIÓ DIAGNÒSTICA / DERIVACIÓ

TIPUS DE CONSUM I FACTORS DE RISC (marcar una X segons el tipus de consum)	INTERVENCIÓ I DERIVACIÓ	PROFESSIONAL QUE REALITZARÀ LA INTERVENCIÓ
Consum experimental o habitual AMB factors de risc	Serveis Socials/educador-a social Treball socioeducatiu amb el jove i/o família	Joan Cantos Eva Roset
Consum experimental o habitual SENSE factors de risc	Infermera Salut i Escola (CAP) Treball psicoeducatiu amb el jove i/o família	Susana Campo
Consum problemàtic (addicció) amb o	SPOTT CSMIJ	SPOTT: Gemma Garcia. Tel.: 93 40 228 80, garciaeg@diba.cat CSMIJ: jbeumala@csa.cat

	sense factors de risc	Serveis Socials/educador-a social Treball socioeducatiu amb el jove i/o família	Joan cantos, jcantos@anoia.cat
--	------------------------------	---	--------------------------------

PLA DE TREBALL (objectius, compromisos, actuacions i seguiment)

--

7. Bibliografia

Detecció i intervenció del consum de drogues en menors d'edat. Guia per a l'elaboració d'un protocol d'actuació en l'àmbit municipal. Col·lecció Documents de Treball. Sèrie Benestar Social, 12. Diputació de Barcelona. 2010.

Guia pel disseny de serveis d'informació, assessorament i prevenció sobre drogues: una proposta de model funcional. Documents Tècnics i de gestió de la Xarxa Local de prevenció en drogodependències.

Gerència de Serveis de Benestar Social

Recinte Mundet. Edifici Serradell Trabal, 4a planta

Passeig de la Vall d'Hebron, 171

08035 Barcelona

www.diba.cat/benestar

gs.benestars@diba.cat